

ŠEVA

MALA ŠKOLA SITO ŠTAMPE

PRAVILNA OBRADA SITA

FOTECO

1. ISPRAVNO ZATEGNUTA SVILA – USLOV BEZ KOGA SE NE MOŽE

Najbolje je koristiti metalne ramove – bilo aluminijumske, bilo čelične. Kod njih ne postoji opasnost od deformacije zbog kvašenja vodom (pranje sita vodom je neophodan postupak u procesu sito štampe), niti od deformacije zbog jakog zatezanja svile. Svila mora biti zategnuta i na osnovi, i na potki jednakom silom.

Ako zatežete svilu sami, možete koristiti bilo mehanički, bilo pneumatski zatezač, ali UVEK koristite tensiometar. Svila se lepi na ram (čak i na drveni!), a nikako se ne hefta, jer heftanjem se cepaju vlakna svile i vrlo brzo dolazi do gubitka zategnutosti. Takvo sito postaje neupotrebljivo. Samo se kod nekih specijalnih konstrukcija (samozatežući ramovi su i najskuplji!) svila zaglavljuje u kanale pomoću kajli.

Jednom reči - **SAMO ISPRAVNO ZATEGNUTO SITO JE DOBRO SITO!**

2. PRETHODNA OBRADA NOVOG SITA

Svaka nova svila ima glatka vlakna. Da bi emulzija, ili kapilarni film mogli da prijanaju na svilu, novo sito se mora mehanički obraditi, tj. vlakna se moraju ohrapaviti. Za tu svrhu najbolje je koristiti gel Foteco 2023. Posle korišćenja gela Foteco 2023 nije potrebno naknadno odmašćivanje sita.

3. ODMAŠĆIVANJE SITA PRE NANOŠENJA EMULZIJE

Pre svakog narednog nanošenja emulzije obavezno odmasti siti. To je uslov bez koga se stvarno ne može. Odmašćivanjem se uklanja sva prljavština i masnoća koja se uhvatila na situ pri manipulaciji sa njim. Za odmašćivanje se ne koristi tečnost za pranje sudova, jer sadrži glicerin, već se koristi poseban odmašćivač podešen za sito štamparske šablone - Foteco 2033.

4. NANOŠENJE EMULZIJE

Za nanošenje emulzije koristite prohronski, ili aluminijumski navlakač – kadicu. Sito treba da bude u vertikalnom položaju, ali lagano nagnuto. Emulzija se nanosi i sa strane rakela, i sa strane štampe – jednom, ili više puta, u zavisnosti od željene debljine nanosa sloja emulzije na sito. Više detalja o nanošenju emulzije na sito potražite u posebnom tekstu Nanošenje emulzije na sito. (pdf)

5. SUŠENJE OSLOJENOOG SITA

Najbolje je sušiti oslojeno sito u horizontalnom položaju, u komori, na temperaturi koju preporučuje proizvođač emulzije, odnosno, kapilarnog filma. Sito sa nanetom emulzijom se suši u položaju kako se štampa – dakle, sa stranom štampe okrenutom nadole!

6. NANOŠENJE KAPILARNOG FILMA NA SITO

Pre nanošenja kapilarnog filma, sito treba premazati gelom FOTECO 2025, kako bi se stvorio jednoličan sloj vode na situ koji omogućava pravilno postavljanje kapilarnog filma. Detalje korišćenja kapilarnog filma potražite u posebnom tekstu Nanošenje kapilarnog filma.

Pažnja: što je svila grublja, teže se postiže jednoličan sloj vode. Zato je upotreba gela Foteco 2025 na svilama sa 120, ili manje niti neophodna. Na svilama sa više od 120 niti upotreba ovog gela olakšava formiranje sloja vode na strani štampanja. Da bi se izbegli testerasti zubi na otisku (testerasti zubi su po pravilu karakteristika tankog sloja emulzije na situ), ili slabo prianjanje filma na svilu, važno je da broj niti (finoća) svile odgovara debljini filma. Vidi tabelu u posebnom tekstu Pregled kapilarnih filmova.

ŠEVA

MALA ŠKOLA SITO ŠTAMPE PRAVILNA OBRADA SITA str.2

FOTECO

7. OSVETLJAVANJE OSLOJENOG SITA, OTVARANJE I SUŠENJE ŠABLONA

Uvek je bolje koristiti obojenu – bilo žutu, bilo narandžastu svilu. Iz prostog razloga što obojena svila prilikom osvetljavanja šablona ne rasipa svetlost i postiže se maksimalno moguća rezolucija. Takođe, obojena svila omogućava veću toleranciju u produženom osvetljavanju. Ovo je naročito važno za precizne radove, ili kada emulzija, ili kapilarni film zahtevaju duže vreme osvetljavanja. O ovome posebno voditi računa ako se radi sa svetlosnim izvorima male snage. Više o svetlosti za snimanje videti u posebnom tekstu Emulzije - savetnik. Uvek pročitajte tehničko uputstvo i koristite preporuke proizvođača emulzije. Uputstva za upotrebu i primenu emulzija i kapilarnih filmova i ostalih hemijskih proizvoda naćiće u odeljku „Tehnička uputstva“.

8. RETUŠIRANJE ŠABLONA

Posle sušenja, otvoreni šablon se pregleda prema svetlosti i vrši se retuširanje grešaka u snimanju, ili otvaranju. Retuširanje se vrši bilo istovetnom emulzijom, pa se šablon ponovo osvetljava, bilo puničem okaca (filer). Punilac se najčešće koristi, jer je jeftiniji i jednostavniji za rad, a naročito je pogodan za privremeno popunjavanje otvorenih delova šablona koji se ne mogu zatvoriti selotejpom. Punilac se po potrebi može razrediti vodom, a nanosi se četkicom, špahtlom, parčetom plastike, kartona, ili raketom za nanošenje emulzije, prvenstveno sa strane štampanja. Radi boljeg rezultata, nanese se punilac i sa strane raketla. Ostavi se da se osuši. Čim se sloj punioca osuši, može da se štampa. Po potrebi punilac se lako ispira mlakom vodom. Pre odslojavanja šablona mlazom vode ukloni se punilac sa šablona. Naši punioci Foteco 2061, naprimjer, mogu da se koriste samo za rad sa šablonima napravljenim sa emulzijama otpornim na organske rastvarače.

9. OBRADA SITA POSLE ŠTAMPANJA

UKLANJANJE ŠABLONA SA SITA

Pokupite ostatke boje i vratite u kutiju. Ostatke boje na situ operite prilagođenim sredstvom za pranje. To možete koristiti običan razređivač, ali je mnogo bolji sporo sušeći rastvarač Foteco 2090.

Zatim sito odmastite pomoću odmašćivača Foteco 2033 (Tako štedite vreme za odslojavanje, a ni ušteda skupog skidača emulzije nije zanemarljiva). Isperite jačim mlazom vode.

Na šablon nanesite tečni skidač emulzije Foteco 2044, ili 2048. Za veće formate sita upotrebite skidač - pastu Foteco 2005. Sačekajte neko vreme da preparat deluje na šablon (ovo vreme zavisi od tipa emulzije koja se skida). Zatim, prvo slabijim, pa jačim mlazom vode isperite emulziju sa sita. U slučaju potrebe ponovite postupak.

Pažnja: nedovoljno osvetljen šablon se teško odslojava! Ako je šablon bio hemijski otvrđnut, odslojavanje se ne može vršiti.

ŠEVA

MALA ŠKOLA SITO ŠTAMPE PRAVILNA OBRADA SITA str.3

FOTECO

UKLANJANJE DUHOVA SA SITA

Ostatke boje i emulzije koji se nisu očistili sa sita (fantomi, duhovi), možete ukloniti na više načina: Klasičan način uklanjanja duhova (vidi poseban tekst!) se obavlja pomoću kombinacije sredstava Foteco 2085 (emulgacioni rastvarač) i Foteco 2080 (alkalna pasta).

Link Uklanjanje duhova pomoću alkalnog gela Foteco 2089. Ovaj gel se primenjuje na već odslojeno sito (skinuta emulzija) i nanosi se pomoću kadice za nanošenje emulzije. Ovaj preparat efikasno čisti sito od duhova – upornih ostataka emulzije i boja.

Vodite računa da nijedno sredstvo, koje se nanosi u cilju regeneracije sita, ne sme da zasuši na situ.

Nova tehnologija čišćenja sita posle štampanja – Foteco Clean Mix – Svojim najnovijim sistemom potpunog čišćenja sita u jednoj fazi – od boje, emulzije i duhova u jednom prolazu, FOTECO je pokazao na pravi način svoju lidersku poziciju u proizvodnji hemijskih sredstava za obradu sita. Kompletan prikaz ovog vrlo efikasnog načina rada pogledajte u posebnom tekstu Nova tehnologija čišćenja sita.

Ovako regenerisano sito odložite na suvo i bezpраšno mesto. Ako je sito drveno, vodite računa da bude odloženo u vodoravnom položaju . Za sledeće nanošenje emulzije, ili kapilarnog filma, Vaše sito je spremno!

10. BOLJE JE SPREČITI NEGO LEČITI

Ova proverena mudrost je preko preparata Foteco 2090 našla svoju primenu i u sitoštampi. Naime, čišćenjem šablonu od boje u toku, ili posle rada pomoću ovog vrlo sporo isparljivog rastvarača, uklanjate mogućnost da se duhovi uopšte i pojave na vašem situ. Time eliminišete potrebu za dodatnom fazom u toku rada (Uklanjanje duhova). Vidi poseban tekst Foteco 2090.